

6. aug 1940

115362

~~Bilag 2~~

Tromsø - avis

Høyesterettsadvokat Harald Holthes artikkel "KRIG" i Dagsposten
i ~~Tromsø~~ den 6. august 1940.

Å bestemme tidsunktet for en krigs begynnelse og slutt er i rettslig henseende nødvendig. Dype endringer i de rettslige situasjoner følger herav. Enkelte lover suspenderes, og andre trer i kraft under en krig. Okkupantens rettigheter og forpliktelser under invasjonen og krigen er delvis av annet omfang enn etter at våpnene er nedlagt.

Norge kom i krig med Tyskland den 9. april i år. Krigen opphørte den 9. juni, da våpnene i Norge ble nedlagt. Den tyske krigserklæring av 23. april får i denne forbindelse ikke betydning.

Vårt folks standpunkt og vårt Stortings standpunkt var før krigen ubetinget nøytralitet. Så langt vårt land evnet ble denne linje holdt. Nøytralitet tjener fredens opprettholdelse.

Det norske folk har aldri - og under ingen omstendigheter på konstitusjonell vis - inngått allianseavtale med Storbritannia, vi har aldri gått med på å engasjere oss i en verdenskamp.

Sympatier og vennskap er ethvert menneske berettiget til å slutte etter egen prøvelse og samvittighet.

Overfor okkupasjonsmakten plikter nu enhver i Norge ikke å utvise nogen form for fiendtlig handling. Om nordmenn i utlandet velger å gå i krig for Storbritannia er det en frivillig sak. Norge som stat binnes ikke.

Hverken kongen eller regjeringen Nygårdsvoll er berettiget til å la den norske stat være krigførende for Storbritannias sak.

Storbritannia har intet rettskrav på at så skal skje. Ingen av de krigførende makter har krav på at vårt folk trekkes inn i Europas og verdens uløste spørsmål for hvilke krig føres. Det norske folk har nu krav på ikke å bli trukket inn i bitterheten, hatet, villheten og ødeleggelsen.

Vårt folks heder og verdighet i dag - da vårt land er okkupert - er ikke knyttet til kamp, men til fredelig arbeid. Vi plikter å unngå konflikter, men har rett og plikt til å hevde våre krav i henhold til folkenes rett.

Harald Holthe

Oslo, den 9.juli 1940.
Drammensveien 4.

B. cirkulære nr.165/1940.

(Sendt samtlige medlemmer blant mekaniske verksteder, bygg- og
tømmermestere samt murmestere)

Beskjeftigelse av arbeidsledige krigsfanger og frontsoldater.

Vi henleder opmerksomheten paa den gjennom presse og kringkasting i disse dage gitte meddelelse om, at der er opprettet et kontor "Frontsoldatenes Arbeidshjelp" i Kongensgt.6 III, telefon 24539.- Kontoret vil under kontroll registrere de arbeidsledige frontsoldater og gjennom samarbeide med de offentlige arbeidskontorer søke aa skaffe dem arbeide, idet det dog selvsagt er forutsetningen at den egentlige arbeidsformidling skjer gjennom de offentlige arbeidskontorer.

Forut for kontorets opprettelse ligger en korrespondanse mellom Administrasjonsraadets utvalg for norske krigsfanger, Statens Arbeidsformidling, Entreprenörens Landssammenslutning og vaar forening. I tilknytning til denne korrespondanse har vi holdt en konforanse med Utvalgets formann, Advokat I.B.Hjort, hvorunder man nærmere dröftet hvordan saken best skulde gripes an og gjennomføres i praksis.

Vi har stillet oss velvillig til denne store og viktige sak, og tiltraatt den begrunnelse som er gitt av advokat Hjort, nemlig at:

"De nordmenn som har satt sitt liv paa spill for landets skyld under krigen, og iallfall har forsömt sin private virksomhet i krigstiden og det senere krigsfangenskap har et rimelig krav overfor resten av nasjonen paa aa faa arbeide fremfor dem som ikke har ydet det samme. Jeg vilde avnasjonale grunne anse det som ytterst uheldig om krigsdeltagerne ikke skulde faa arbeide, og spesielt etter at de tyske myndigheter har stillet dette i utsikt, at det skulde strande paa norske "instanser"."

I forbindelse hermed har vi ogsaa nu lovet aa rette en appell til vaare medlemmer, og vi forutsetter at de etter evne gjør alt for aa sette frontsoldatene i virksomhet.

Vi har imidlertid gjort "Arbeidshjelpen" opmerksom paa visse vanskeligheter ved sakens gjennomførelse i praksis og forutsatt at "Arbeidshjelpen" paa sin side sørger for, at firmaene faar skikkede arbeidere i fornödent antall og saa hurtig som forholdene nödvendiggjör. Dette paatok kontoret sig.

Man er blitt staaende ved den ordning, at firmaene i paakomme tilfelle henvender sig til "Frontsoldatenes Arbeidshjelp" og meddeler hvor mange og hvad slags arbeidere de trenger til angitt tid og sted. "Arbeidshjelpen" vil deretter ved henvendelse til de offentlige arbeidskontor sørge for at arbeidere blir anvist.

"Arbeidshjelpen har foreslaatt, at det ved hvert anlegg inntas 20 -30% av arbeidere blant de arbeidsledige frontsoldater. I den utstrekning dette er mulig, slutter vi oss til dette forslag.

Hvis saken foranlediger ytterligere fra vaar side, forutsetter vi at De henvender Dem til oss snarest mulig.

Norsk Arbeidsgiverforening
Christian Erlandsen (sign)